

קידושין מט-ב
עניין: עשרה קבין

מהר"ל חידושי אגדות

ישראל קדושים עמ' 50

עשרה קבין וכו'. (שם ע"ב). עשרה קבין חכמה הדברים האלו מודיעים ירדו לעולם תשעה נטלה איי לך כי הוא יתברך חלק יאחד כל העולם כולי עשרה המציאות לפי חכמתו, גבין ייסי ירדו לעולם תשעה ויש שהם נוטים לדבר נטלה ירושלים יאחד כל אחד עד שהם נבדלים העולם כילו. מכל שאר הנמצאים, ומ"מ אחר שכל הדברים הם מעורבים יחד ונכללים יחד. אי אפשר שלא יהיו נוטלים חלק אחד והוא העשירי, אשר העשירי הוא חלק נקרא והוא טפל נמשך אחר [אשר] שהוא עיקר, כמו שידוע מענין העשירי אשר הוא טפל אצל התשעה, ולפיכך קאמר י' קבין [וכו'] כי יש לדעת כי החכמה היא השכל הנבדל, וראוי שיהיה בארץ ישראל אשר היא הארץ הקדושה

הוא כח ההתפשטות עד דגללי יורדת זות ומניע גם לחיצונים, אבל באותן המ"ק הם משפיעים א' לחבירו עד היסוד בה ששם כח הצמצום ביסוד דקדושה שלא יתפשט רק במקום הראוי, ובכל אותן המ"ק מדות הוא רק הצינור להגיע להתפשטות שהוא כמדה י', ושם הוא אחיות סט' דעה"ד טו"ר להתפשט לכל צד, ואותן המ"ק שהוא עיקר היופי שבעצם ירד לירושלים ששם משכן עינו של עולם וכמ"ש בב"ב ד' א' הוא סימא עינו של עולם כו' יעסוק בעינו ש"ע כו', וע"כ שם הוא עיקר היופי של כל העולם רק אז בזמן שהי' שם עינו, ש"ע הקדושה הי' שם עיקר היופי דקדושה שהוא היופי של אמת שאינו הכל ושקר ומשום הוא התפשט הקב ומדה אחרונה יופי שנתפשט בכהע"כ בישראל בסט' דטוב, ובאו"ה מסט' דרע שהם מסט'

בן יהוידע

ש"ם. עשרה קבין חכמה ירדו לעולם. על מספר העשרה אין לשחול כלום, מפני שאין לך שפע בעולם שאינו כלול מעשרה כנגד עשרה ספירות, ולכן העולם נברא בעשרה מאמרות, אך משקל הקבין דנקיט כאן, לריך לנו לדעת מה טעם יש במשקל הקב דנקיט בזה, וכ"ל בס"ד דידוע הקב הוא מ"ח זתים, יען דהקב הוא אלדבעה לוגין, וכל לוג ששה בליס, וכל בליה שני זתים, נמלא הקב הוא מ"ח זתים, ולכן נקיט החלקים של העשרה בחכמה על משקל קב, שיש בו מספר מ"ח, כנגד מ"ח מעלות שהורה נקניה בזה, וכמ"ש בצרייתא דאבות, התורה נקנית במ"ח משלות כמנין חיל, ולכן עשרה חלקים של חכמה דקאי על חכמה התורה נקיט להו במשקל קבין, שכל קב הוא מ"ח זתים, ועשה המספר של מ"ח זתים, לרמוז אין התורה נקניה במ"ח, אלא"כ ימזמר האדם את חומר שלו כמרירות הזית, ועוד נ"ל נקיט המשקל על קבין, כי כל קב הוא תל"ב דרהס, יען כי כל זית הוא תשעה דרהס, ושם העולם שירדו הקבין אליה נקרא תבל, ולכן נקיט המשקל של החלקים בקב שהוא תל"ב דרהס, כמנין תבל, ולכן בשאר דברים דנקיט אח"כ ג"כ נקיט המשקל בקבין, שכולס ירדו לעולם הנקרה תבל: